

УДК 72.01

DOI:10.30857/2617-0272.2019.1.2.

¹АБИЗОВ В.А., ²КУЛИК А.В.¹Київський національний університет технологій та дизайну²Київський національний університету культури і мистецтв**МЕТОДИЧНІ ПОЛОЖЕННЯ ЩОДО ФОРМУВАННЯ ДИЗАЙНУ
ВХІДНИХ ГРУП ПІДПРИЄМСТВ ОБСЛУГОВУВАННЯ,
ВБУДОВАНИХ І ВБУДОВАНО-ПРИБУДОВАНИХ В ЖИТЛОВІ
БУДИНКИ**

Мета. Визначення основних методичних положень щодо формування дизайну вхідних груп, вбудованих та вбудовано-прибудованих в житлові будинки підприємств обслуговування, розгляд особливостей їх дизайну згідно з ієрархічними рівнями формування їх архітектурного середовища.

Методика. Дослідження базується на системному та середовищному підходах, які дозволяють розглядати архітектурне середовище вхідних груп, вбудованих та вбудовано-прибудованих в житлові будинки підприємств обслуговування, як ієрархічно підпорядковану цілісність. Використано також методи історичного, порівняльного та типологічного аналізу, натурних обстежень, експериментального проектування.

Результати. В статті комплексно розглядаються різноманітні чинники та умови, що впливають на організацію архітектурного середовища вхідних груп підприємств обслуговування, розташованих на перших поверхах житлових будинків. Виявлені основні етапи проектування та відповідні ієрархічні рівні формування дизайну їх вхідних груп. Надаються особливості дизайну та композиційно-просторових рішень різноманітних вхідних груп підприємств обслуговування, розташованих на перших поверхах житлових будинків.

Наукова новизна. Запропонована методика проектування вхідних груп, вбудованих та вбудовано-прибудованих в житлові будинки підприємств обслуговування. Наведено особливості дизайну вхідних груп у відповідності до виявлених ієрархічних рівнів формування та розвитку їх архітектурного середовища.

Практична значущість. Наведені методичні положення щодо формування дизайну вхідних груп вбудованих та вбудовано-прибудованих в житлові будинки підприємств обслуговування будуть корисні для сучасної практики проектування, реконструкції, модернізації та експлуатації підприємств обслуговування, розташованих на перших поверхах житлових будинків, та будуть сприяти розв'язанню проблеми естетичної виразності житлової забудови.

Ключові слова: вхідні групи; вбудовані та вбудовано-прибудовані підприємства обслуговування; житлові будинки; методика формування; дизайн.

Вступ. Вбудовані вбудовано-прибудовані в перші поверхи житлових будинків об'єкти громадського призначення відносяться до традиційних культурно-побутових закладів, будівництво яких забезпечує економію міських територій, максимальне наближення підприємств обслуговування до населення,

підвищення щільності та архітектурної виразності забудови. Їх застосування сприяє формуванню повноцінних у функціональному та естетичному відношеннях житлових утворень, магістралей, торгівельно-пішохідних вулиць та комплексів обслуговування [1 – 3].

Актуальність використання перших поверхів житлових будинків під вбудовані підприємства обслуговування з кожним роком зростає, проте існує проблема яка поєднує не тільки ті громадські підприємства, що займають приміщення в житлових будинках, які з самого початку проектувалися з вбудованими об'єктами, але і ті, під які часто-густо переобладнують перші поверхи житла, це – облаштування вхідних груп підприємств обслуговуванні, відповідно екстер'єру будівлі та оточуючого середовища в цілому.

Вхідні групи є обов'язковою частиною сучасних будівель магазинів, бізнес-центрів, барів, кафе і ресторанів. Стильне оформлення вхідних груп привертає увагу, а отже потенційних клієнтів. Вони являють собою обличчя фірми і повинні відповідати високому іміджу і статусу компанії. В естетичному плані вхідна група є візитною карточкою об'єкта оскільки її дизайн формує у відвідувачів уявлення про асортимент товарів та якість надаваних компанією послуг. Звичайно функції вхідних груп підприємств і компаній різного профілю будуть відрізнятися один від одного, як і їх архітектурні та композиційні рішення [4].

Постановка завдання. Визначення методики формування дизайну вхідних груп, вбудованих і вбудовано-прибудованих в житлові будинки підприємств обслуговування буде сприяти впровадженню при їх проектуванні креативних ідей та ефективних засобів створення гармонійного середовища. Метою даної статті є комплексний розгляд особливостей дизайну та композиційно-просторових рішень вхідних груп, вбудованих і вбудовано-прибудованих підприємств і закладів обслуговування, що розташовані на перших поверхах житлових будинків, у відповідності до ієрархічних рівнів формування їх архітектурного середовища.

Результати дослідження. Вхідна група є невід'ємною частиною будь-якої будівлі, будь-то офіс, бізнес-центр, промисловий комплекс, магазин чи приватний будинок. Поняття вхідна група об'єднує всі архітектурні, декоративні та будівельні елементи, що мають пряме чи побічне відношення до входу в будівлю. В той же час вхідна група – це не просто оформлення основного входу. Майже кожне вбудоване підприємство обслуговування потребує відповідної архітектурно-просторової організації вхідної групи, що безперечно впливає не тільки на загальний вигляд будівлі, але й на оточуюче середовище як образно-функціональний перехід з вулиці до приміщення. Особливої актуальності це питання набуває для різноманітних типових серій житлових будинків 1960-80-х років, фасади яких не відрізняються особливою естетичною привабливістю.

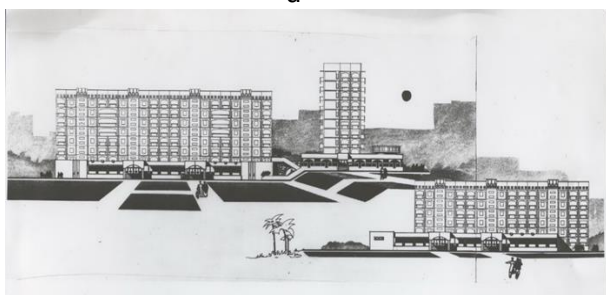
Специфіка розміщення та композиційна структура вбудованих і вбудовано-прибудованих об'єктів залежить від багатьох чинників і умов, головними з яких є типологія підприємств обслуговування, конструктивно-планувальна структура житлових будинків та містобудівні умови їх місця розташування. Тип підприємства, його планування, умови експлуатації впливають на приміщення, яке воно повинно займати, та саме місце розташування цього приміщення [5].

В разі проектування житла з вбудованими і вбудовано-прибудованими підприємствами композиційно-просторова організація їх вхідних груп визначається загальним проектним рішенням житлової забудови згідно з існуючими містобудівними умовам (рис. 1, а). Сьогодні багато будівельних компаній вже на стадії будівництва планують розміщення у своїх будинках підприємств обслуговування, а деякі створюють навіть офіси у прибудованих приміщеннях. Це сприяє не

тільки більшої економічної ефективності будівництва, але й надає можливість мешканцям вести свою професійну діяльність у безпосередній близькості до місця проживання, а іншим мешканцям, відповідно, мати поряд корисні підприємства обслуговування, що роблять проживання у будинку більш комфортним. Варто сказати, що ще з радянських часів типові серії житлових будинків проектувалися разом із типовими вбудованими підприємствами. На рис. 1, б представлено типові вбудовано-прибудовані підприємства обслуговування (автор арх. В. Абизов) для типових житлових будинків серії «Мобіль» для міста Баку, розробленої в Україні під керівництвом проф. Д. Яблонського в 1980-х роках.

а

б

Рис. 1. Вбудовані підприємства:

- а – запроєктовані згідно з загальним проектним рішенням житлового будинку (м. Вінниця);
- б – типовий проект Радянського періоду вбудованих підприємств обслуговування для житлових будинків серії «Мобіль»

(арх. В.Абизов)

В умовах реконструкції – переобладнання перших поверхів житлових будинків для громадських потреб або зміни профілю вбудованого підприємства, його модернізації чи розширення тощо важливим стає створення композиції вхідних груп у відповідності до конкретних особливостей архітектурного середовища та типу призначення закладу обслуговування. Тенденція переобладнання житлових квартир перших поверхів для потреб різних підприємств дає нові перспективи для розвитку існуючого міського середовища. Багато людей, що мають квартиру на першому поверсі та невдоволені цим, розміщують на цій площі своє підприємство або продають квартиру під комерційні цілі. Це явище на сьогодні досить розповсюджене.

Загалом проектування вхідних груп вбудованих і вбудовано-прибудованих підприємств та формування їх привабливого й адекватного середовища дизайну має відбуватися в певній послідовності та вирішувати комплекс різноманітних завдань.

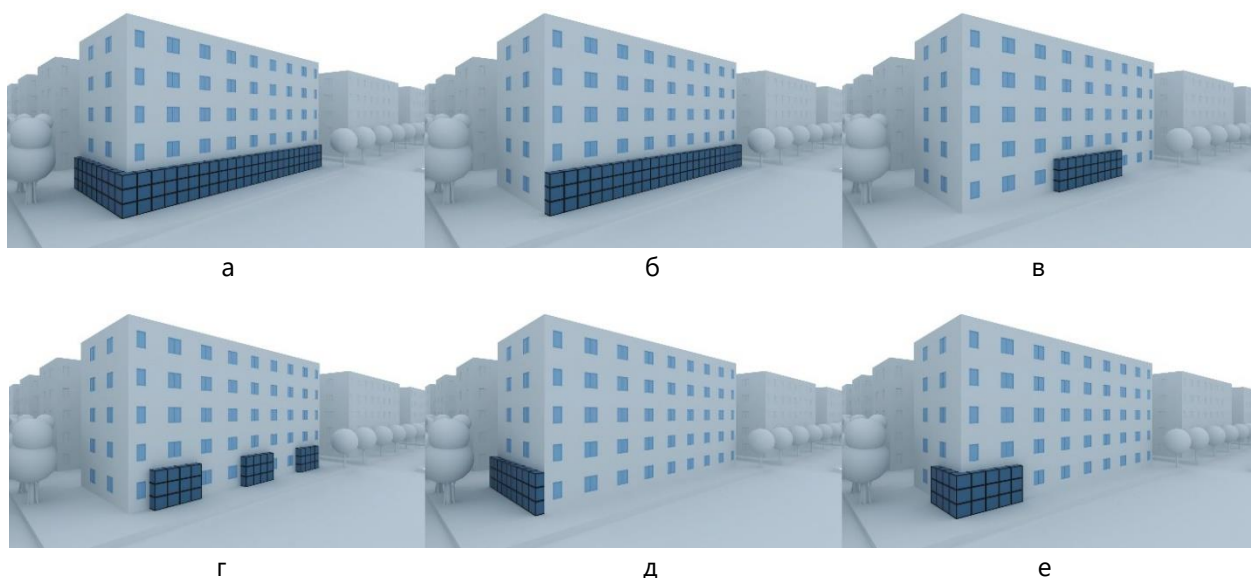
Існує загальна логіка процесу проектування архітектурного середовища, яка передбачає певну низку кроків, що складається з наступних операцій: передпроектний аналіз; розробка дизайн-концепції; власне проектування; реалізація розробки [6]. Поряд з цією логікою та відповідним змістом заходів, що здійснює дизайнер, алгоритм проектування вхідних груп підприємств, вбудованих в перші поверхи житлових будинків, доцільно розглядати на засадах середовищного та системного підходів. При системному підході, сутність якого складається з реалізації вимог загальної теорії систем, об'єкт вивчення розглядається як сукупність взаємозалежних елементів і компонентів, що утворюють систему, яка зв'язує компоненти загальною метою. Тому при

формуванні дизайну вхідних груп підприємств обслуговування процес їх проектування варто поділити на відповідні ієрархічні рівні – етапи організації архітектурного середовища.

Першим ієрархічним рівнем проектування є містобудівний структурний блок, тобто просторова організація вхідних груп, яка визначає їх місце у просторі забудови з урахуванням різних містобудівних умов їх розташування та природно-кліматичних характеристик оточуючого середовища. На цьому рівні вирішується загальний середовищний та дизайнерський задум і ідеологія архітектурного середовища вхідної групи,

що проектується, умови її взаємозв'язку та взаємодії з простором оточення. Дизайн вхідних груп повинен відповідати загальному містобудівному та концептуальному задуму.

Підприємства обслуговування в залежності від містобудівної ситуації можуть розташовуватися вздовж фасаду всього будинку або окремими блоками по відношенню до нього, в тому числі можливі такі принципові схеми їх розміщення: фронтальне суцільне; фронтальне фрагментарне; фронтальне осьове; фронтальне метричне (ритмічне); кутове; торцеве (рис. 2).

Рис. 2. Основні схеми розташування вбудованих підприємств обслуговування: а – суцільне; б – фронтальне суцільне; в – фронтальне фрагментарне, осьове; г – фронтальне фрагментарне, метричне (ритмічне); д – торцеве; е – кутове

Принципове проектне рішення вхідної групи в першу чергу буде визначатися характером урбаністичного розташування власне підприємств обслуговування. У випадках, коли вбудовані підприємства розташовуються у переобладнаних квартирах, вони можуть мати поодинокі розміщення на фасаді з окремими вхідними групами. Їх варто розміщувати не хаотично,

а з певним ритмом вздовж фасаду будівлі. Важливим є проектування таких вхідних груп як цілісної композиції із стилістичною єдністю із забудовою та з урахуванням їх розташування не тільки відносно житлового будинку, але й вулиці та всього оточення. При проектуванні входу до вбудованих і вбудовано-прибудованих підприємств, потрібно потурбуватися про

організацію прилеглої до нього території, яка може бути включена до загальної композиції вхідних груп. Не треба забувати також про облаштування стоянок для паркування автотранспортних засобів при них, тому, що питома вага відвідувачів, які мають власний автотранспорт постійно зростає. Особливо це стосується підприємств громадського харчування та роздрібно-торгівлі.

Крім того підприємства обслуговування та комплекси, в залежності від містобудівної ситуації та питомої ваги приміщень, які вони займають у нижніх поверхах житлових будинків, можуть бути повністю чи частково вбудованими, вбудовано-прибудованими чи прибудованими. Можливі їхні різноманітні комбінації та сполучення [7, 8]. Можна стверджувати, що розміщення у містобудівному просторі та об'єму будівлі вбудованих підприємств обслуговування впливає і на композиційно-просторове рішення самої вхідної групи. Проектування вхідної групи з урахуванням особливостей оточуючого містобудівного простору надає можливості для створення цілісних і цікавих композиційних вирішень та з іншого боку висуває певні вимоги до розміру, складу елементів обладнання та, відповідно до дизайну вхідних груп вбудованих і вбудовано-прибудованих підприємств з облаштуванням прилеглої території.

Наступним проектним кроком і ієрархічним рівнем буде функціональна структура вхідних груп, яка має безпосередній вплив на їх просторову організацію як «зліпок» функції. Їх основними функціональними зонами слід вважати такі:

- зона безпосереднього входу;
- рекреаційна зона, яка в свою чергу може включати дві підзони, а саме підзону тимчасового відпочинку та підзону зелених насаджень;

- зону реклами, яка може включати й вітрину підприємства. Вітрини підприємства так само як і його сезонне розширення є прилеглими до вхідної групи зонами, які можуть входити також і до зон вхідної групи в залежності від загального композиційно-просторого вирішення.

Комбінація функціональних складових і організація простору разом із системами обладнання та благоустрою об'єднується в цілісність за законами композиції та художньої виразності. І все це має бути спрямоване на отримання комплексного функціонального, композиційно-просторового та в кінцевому підсумку привабливого художньо-образного рішення вхідної групи, що робить її дизайн явищем справжнього мистецтва.

При наявності біля входу вільного простору та певної зеленої зони вони можуть або, точніше, мають бути включені до загальної композиції вхідної групи. Тобто, ландшафтний дизайн вхідної території з зеленими насадженнями, квітниками, фітокомпозиціями стає, в залежності від містобудівної ситуації, складовою частиною загального проектного задуму її художньо-образного вирішення. При цьому вхідний вузол може стати основною віссю ландшафтно-композиції (рис. 3).

Третім ієрархічним рівнем буде організація безпосередньо середовища конкретної вхідної групи з урахуванням зв'язку з іншими відкритими й закритими елементами оточуючого середовища та в першу чергу з архітектурним вирішенням власне самого житлового будинку. На цьому рівні на основі функціонального зонування вирішується принципова архітектурно-просторова композиція вхідної групи, її загальне кольорове вирішення, в тому числі й окремих функціональних складових.

Кольоровому рішенню, освітленню і підбору світлового обладнання при

проекуванні вхідних груп слід приділяти особливу увагу. Грамотне підібрана кольорова гамма у взаємозв'язку із світловим обладнанням може створити комфортну та неповторну для відвідувачів атмосферу й емоційний ефект. При цьому варто враховувати специфіку розміщення вбудованих підприємств в житлові будинки і характер прилеглої території та архітектурного середовища в цілому.

На основі аналізу практики проектування, будівництва та експлуатації вхідних груп, їх композиційні структури умовно можна поділити на такі, що побудовані на нюансі або на контрасті по відношенню до фасаду житлового будинку. Ті, що побудовані на нюансі за своєю архітектурою та стилістичним вирішенням в цілому підпорядковані фасаду. Елементи такої вхідної групи знаходяться у рівновазі та відповідають за формою, масштабом, пропорціями, кольором, стилем, опорядженням до всієї архітектури будівлі. Хоча сучасні будівельні матеріали та технічні засоби відрізняються від тих з яких було раніше збудовано будинок, вони сьогодні надають достатні архітектурні можливості для стилізації та відповідної естетичної організації вхідних груп. Такий підхід має особливо значення в умовах історичної забудови. При цьому можливі як повна стилізація вхідної групи, так і сучасне цікаве рішення, яке, в той же час, буде стилістично узгоджене з існуючим будинком та оточуючим середовищем (рис. 4).

Вхідні групи, побудовані на контрасті та певним чином протиставлені основній структурі фасаду, допоможуть урізноманітнити вигляд багатьох типових будівель другої половини ХХ сторіччя та створити відчуття неповторності й атрактивності для одноманітної забудови. Вдале контрастне протиставлення кольору, форми розмірів вхідної групи до фасаду може зробити «сірий» та невігядливий

типовий житловий будинок більш привабливим, а середовище вулиці цікавим та змістовно й художньо наповненим (рис. 5).

Наступним структурним блоком і четвертим кроком проектування буде предметне наповнення середовища та композиційне й художньо-образне вирішення основних системоутворюючих елементів та фрагментів конкретної вхідної групи в контексті з її загальним середовищним задумом.

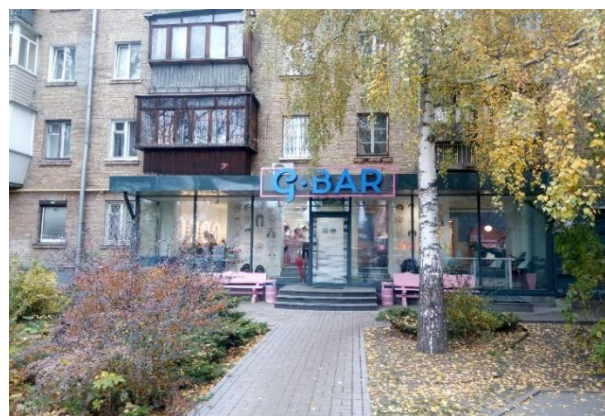
До елементів предметного наповнення архітектурного середовища в першу чергу відноситься його обладнання, що має функціональне призначення, таке як меблі, візуальна реклама, устаткування, малі архітектурні форми, елементи інженерної інфраструктури. Художнє проектування обладнання, поряд із необхідністю комплексного вирішення конкретних функціональних, конструктивних, ергономічних, економічних умов формування середовища повинно відповідати естетичним вимогам, які будуть відображати певну стилістику середовища. Так дизайн меблів, квітників, фонтанів, скульптурних інсталяцій, світильників тощо має проектуватися згідно з загальним концептуальним задумом.

Прилеглий до вхідної групи міський простір містить в собі предметне наповнення, що конкретизує функціональне призначення його зон, яке представлено об'єктивно та візуально різноманітними малими архітектурними формами. До них входять об'єкти, що фіксують вузли транспортного руху, системи освітлення, побутове обслуговування (лавки, урни для сміття, питні фонтанчики), інформаційні інсталяції (реклама, годинники та інші покажчики). Все це варто враховувати при комплексному облаштуванні зовнішнього вигляду та композиції вхідних груп.

Деякі вбудовані та вбудовано-прибудовані підприємства обслуговування певний період року можуть мати різні виносні лотки, столи зі стільцями тощо, а можуть мати постійні функціонально-орієнтовані малі архітектурні форми, що сприяють розвитку підприємства та створюють умови для мешканців будинку та перехожих. Так, іноді варто розмістити біля входу на вулиці скульптурну композицію, фонтанчик, паркові лави, сміттєві урни, що створить певну рекреаційну зону та привабить відвідувачів.

Також можуть використовуватись такі малі архітектурні форми як альтанки, навіси подовженої форми або у вигляді окремих парасоль (грибків), містки, оглядові

площадки, огорожі, декоративні стінки тощо.

Рис. 3. Вхідна група вбудованого підприємства з ландшафтною композицією (м. Київ)

Рис. 4. Вхідні групи з нюансною (підпорядкованою) композицією по відношенню до житлових будинків (м. Київ)

Рис. 5. Вхідні групи з контрастною композицією по відношенню до житлових будинків (м. Київ)

Вхідні групи вбудованих підприємств розрізняються за набором елементів їх облаштування. У залежності від місця розташування і типу підприємства обслуговування та від загального задуму дизайнера вхідна група може обмежуватися як мінімальним, так і розширеним набором елементів дизайну. Наприклад, до мінімального набору таких елементів можна віднести сходи з перилами, навіс над ними, різного роду пандуси для людей з обмеженими можливостями і інвалідних візків, рекламні вивіски або інші інформаційні елементи тощо. Для вбудованих магазинів, кафе, ресторанів, банківських установ доречним буде включення у композицію різноманітних не тільки функціональних, але й декоративних елементів (скульптур, прикрас тощо) та символічно-знакових елементів, що сприяють створенню певної атрактивності та привабливості вхідної групи у відповідності до її призначення. Розширення набору елементів облаштування вхідної групи може відбуватись, як описувалось вище, і за рахунок прилеглої ландшафтної композиції.

Насичення композиції та створення стилістичної виразності об'єктів дозволить відбуватися також і за рахунок виразних деталей декору та синтезу мистецтв. Тому п'ятим ієрархічним рівнем буде естетичне вирішення, в разі необхідності, деталей декору та синтезу мистецтв. Гармонійний синтез об'єктів дизайну з образотворчим та декоративно-прикладним мистецтвом (художня кераміка, монументальний і декоративний розпис, художній текстиль, скульптурні композиції, ужиткові вироби з деревини, металу, скла тощо) є вагомим засобом їх органічної взаємодії та зв'язку з архітектурним середовищем. Тут варто пам'ятати також і про вмале використання засобів ландшафтного мистецтва і фітодизайну. Адже рослини, трави і квіти та їх змістовні й естетичні комбінації мають

чимале значення у облаштуванні середовища вхідних груп. Разом з цим варто звернути увагу на такий важливий чинник композиції вхідних груп, як їх освітлення. Воно виконує не тільки утилітарні задачі продовження функціонування міста та його структурних складових у вечірні та нічні години, але й займає важливе місце як у рекламному, так і у декоративно-художньому значенні. Крім таких постійних елементів облаштування можуть з'явитися різноманітні тимчасові елементи декору (наприклад, надувні, світлові тощо), пов'язані з святковими подіями та рекламними компаніями.

І нарешті останнім шостим рівнем є використання відповідних будівельних матеріалів і виробів. Вмале використання традиційних будівельних матеріалів (кам'яних, керамічних, металевих, деревини,) та їхньої фактури надає особливі природні художньо-образні характеристики та своєрідність дизайну вхідних груп. В той же час високий розвиток науково-технічного прогресу та впровадження сучасних технологій в подальшому відкривають широкі естетичні та художньо-образні можливості застосування, поряд із традиційними, інноваційних виробів і матеріалів (бетон та залізобетон; анодований метал, скло та інші матеріали і вироби з мінеральних розплавів; полімерні матеріали) для створення неординарних середовищних композицій та реалізації сміливих творчих дизайнерських задумів. На всіх етапах формування дизайну вхідних груп необхідно пам'ятати про забезпечення стилістичної цілісності просторового та художньо-образного вирішення архітектурного середовища.

Висновки. Запропонований середовищний та системний підхід до організації архітектурного середовища вхідних груп підприємств обслуговування буде сприяти розв'язанню проблеми естетичної привабливості та композиційної

виразності міської житлової забудови. Основними етапами проектування та ієрархічними рівнями організації архітектурного середовища вхідних груп підприємств обслуговування є наступні: вирішення загальної концепції архітектурного середовища вхідної групи, що проектується, та її дизайну з урахуванням містобудівної ситуації та оточуючої забудови; визначення принципової функціональної структури вхідної групи в контексті з її загальним середовищним задумом; композиційно-просторова організація вхідної групи, її кольорове та світлотехнічне вирішення, в тому числі й окремих функціональних складових; предметне наповнення середовища вхідної групи та художньо-образне вирішення основних системоутворюючих елементів та фрагментів конкретної вхідної групи; синтез дизайну вхідної групи з декоративно-прикладним, образотворчим та ландшафтним мистецтвом; використання відповідних будівельних матеріалів і виробів.

Література

1. Абызов В.А. Перспективные направления проектирования учреждений обслуживания, размещаемых в нижних этажах жилых домов. Сборник научных трудов «Перспективные направления проектирования общественных зданий». К.: КиевЗНИЭП, 1987. С. 15-19.

2. Гайдученя А.А., Абызов В.А., Комарова М.М., Малин В.В. Проектирование торговых предприятий. К.: Будівельник, 1986. 135 с.

3. Abyzov V., Kulyk A. Compositional and Spatial Structure of the Entrance Groups of the Public Service Establishments Built-in into the Apartment Houses. Housing Environment. Cracow University of Technology, 14. 2015. P. 88-93.

4. Входящие группы и дизайн URL: <http://www.v-design.com.ua/input-group.htm>.

5. Abyzov V. Modern Conditions and the Impacts of the Creation of Architectural Environment. Materials Science & Engineering – IOP. Vol/ 245. World Multidisciplinary Civil Engineering-Architecture-Urban Planning Symposium – WMCAUS. 12–16 June 2017, Prague, Czech Republic Published online: 4 November, Bristol, 2017. P. 1-11.

6. Основи дизайну архітектурного середовища: Підручник / Тімохін В.О., Шебек Н.М., Малік Т.В. та ін. К.: КНУБА, 2010. 400 с.

7. ДБН В. 2.2-15-2005. Житлові будинки. Основні положення. Київ. Державний комітет України з будівництва та архітектури, 2005. 36 с.

8. ДБН В.2.2-23:2009. Будинки і споруди. Підприємства торгівлі. 2009. 34 с.

References

1. Abyzov, V.A. (1987). Perspektivnyye napravleniya proyektirovaniya uchrezhdeniy obsluzhivaniya, razmeshchayemykh v nizhnikh etazhakh zhilykh domov [Prospective directions of design of public service establishments, built-in into low-level floors of apartment buildings] Sbornik nauchnykh trudov «Perspektivnyye napravleniya proyektirovaniya obshchestvennykh zdaniy». KiyevZNIIEP. 25-29 [in Russian].

2. Gayduchenya, A.A., Abyzov, V.A., Komarova, M.M., Malin, V.V. (1986). Proyektirovaniye torgovykh predpriyatiy [Design of commercial establishments] Budivelnik, 35 [in Russian].

3. Abyzov, V., Kulyk, A. (2015) Compositional and Spatial Structure of the Entrance Groups of the Public Service Establishments Built-in into the Apartment Houses / Housing Environment, – Cracow University of Technology, 14, 88-93.

4. Vkhodnyye gruppy i dizayn URL: <http://www.v-design.com.ua/input-group.htm>. [in Ukrainian].

5. Abyzov, V. (2017) Modern Conditions and the Impacts of the Creation of Architectural Environment. Materials Science & Engineering – IOP. Vol. 245. World Multidisciplinary Civil Engineering-Architecture-Urban Planning Symposium – WMCAUS, 12–16 June 2017, Prague, Czech Republic Published online: 4 November, Bristol, 2017. P. 1-11.

6. Timokhin, V.O., Shebek, N.M., Malik, T.V. et al. (2010) Osnovy dyzaynu

arkhitekturnoho seredovyshcha [Fundamentals of Architectural Environment Design] KNUBA. 400 [in Ukrainian].

7. DBN V. 2.2-15-2005 Zhytlovi budynky osnovni polozhennya [State building standards of Ukraine. Residential buildings. Substantive provisions] Derzhavnyy komitet Ukrayiny z budivnytstva ta arkhitektury. 36 [in Ukrainian].

8. DBN V.2.2-23: 2009. Budynky i sporudy. Pidpnyemstva torhivli. Derzhavnyy komitet Ukrayiny z budivnytstva ta arkhitektury, 34 [in Ukrainian].

МЕТОДИЧЕСКИЕ ПОЛОЖЕНИЯ ПО ФОРМИРОВАНИЮ ДИЗАЙНА ВХОДНЫХ ГРУПП ПРЕДПРИЯТИЙ ОБСЛУЖИВАНИЯ, ВСТРОЕННЫХ И ВСТРОЕННО-ПРИСТРОЕННЫХ В ЖИЛЫЕ ДОМА

¹АБЫЗОВ В.А., ²КУЛИК А.В.

¹Киевский национальный университет технологий и дизайна

²Київський національний університет культури і мистецтв

Цель. Определение основных методических положений по формированию дизайна входных групп, встроенных и встроенно-пристроенных в жилые дома предприятий обслуживания. Рассмотрение особенностей их дизайна в соответствии с иерархическими уровнями формирования их архитектурной среды.

Методика. Исследование базируется на системном подходе, который позволяет рассматривать архитектурную среду развлекательных заведений как иерархически подчиненную целостность. Используются также методы исторического, сравнительного и типологического анализа, натуральных исследований, экспериментального проектирования.

Результаты. В статье комплексно рассматриваются различные факторы и условия, влияющие на организацию архитектурной среды входных групп

METHODOLOGICAL CONDITIONS FOR THE DESIGN OF THE ENTRANCE GROUPS OF THE SERVICE ESTABLISHMENTS BUILT-IN INTO THE APARTMENT HOUSES

¹ABYZOV V.A., ²KULYK A.V.

¹Kyiv National University of Technologies and Design

²Kyiv National University of Culture and Arts

Purpose. Determination of the basic methodological provisions for the formation of the design service enterprises' entrance groups built-in into the residential buildings. Consideration of design features of the entrance groups of built-in objects in accordance with the hierarchical levels of formation of their architectural environment.

Methodology. The research is based on a systematic approach that allows us to consider the architectural environment of entertaining institutions as hierarchically subordinate to the integrity. Also are used methods of historical, comparative and typological analysis, experimental design.

Results. The article comprehensively examines the various factors and conditions that influence on the organization of the architectural

предприятий обслуживания, расположенных на первых этажах жилых домов. Выявлены основные этапы проектирования и соответствующие иерархические уровни формирования дизайна входных групп, встроенных и встроенно-пристроенных в жилые дома объектов обслуживания.

Научная новизна. Предложена методика проектирования входных групп, встроенных и встроенно-пристроенных в жилые дома предприятий обслуживания. Рассмотрены особенности дизайна входных групп в соответствии с выявленными иерархическими уровнями формирования и развития их архитектурной среды.

Практическая значимость. Приведенные методические положения по формированию дизайна входных групп, встроенных и встроенно-пристроенных в жилые дома объектов обслуживания будут полезны для современной практики проектирования, реконструкции, модернизации и эксплуатации предприятий обслуживания, размещаемых на первых этажах жилых домов и будут способствовать решению проблемы эстетической выразительности жилой застройки.

Ключевые слова: входные группы; встроенные и встроенно-пристроенные предприятия обслуживания; жилые дома; методика формирования; дизайн.

environment of the service enterprises' entrance groups located on the first floors of residential buildings. The main stages of designing and the corresponding hierarchical levels of formation of the design of the service objects' entrance groups, are revealed.

Scientific novelty. The proposed method of designing of service enterprises' entrance groups of built-in into the apartment houses is proposed. The peculiarities of the design of entrance groups in accordance with the revealed hierarchical levels of formation and development of their architectural environment are presented.

Practical significance. The given methodological provisions regarding the formation of the design of service enterprises' entrance groups of built-in into the apartment houses will be useful for the current practice of designing, rehabilitating, modernizing and exploiting the built-in service objects and will contribute to solving the problem of aesthetic expressiveness of residential development.

Keywords: entrance groups, built-in into the apartment houses service enterprises, methodical provisions, design, compositional-spatial structure.

ІНФОРМАЦІЯ
ПРО АВТОРІВ:

Абизов Вадим Адільєвич, д-р. архітектури, професор, професор кафедри дизайну інтер'єру і меблів, Київський національний університет технологій та дизайну, ORCID 0000-0002-5494-8230, Scopus 57196951264, **e-mail:** vaddimm77@gmail.com

Кулик Андрій Віталійович, старший викладач кафедри дизайну середовища, Київський національний університет культури і мистецтв, ORCID 0000-0002-9722-5585, **e-mail:** antikandrey7@gmail.com

<https://doi.org/10.30857/2617-0272.2019.1.2>

Цитування за ДСТУ: Абизов В. А., Кулик А.В. Методичні положення щодо формування дизайну вхідних груп підприємств обслуговування, вбудованих і вбудовано-прибудованих в житлові будинки. *Art and design*. 2019. №1. С. 22-32.

Citation APA: Abyzov, V. A., Kulyk, A. V. (2019) Methodological conditions for the design of the entrance groups of the service establishments built-in into the apartment houses. *Art and design*. 1. 22-32.